

Assessorau pro sa Cultura,
Regione Autonoma de sa Sardigna
viale Trieste
09123 Castedhu

Castedhu, 31 triulas 2001.

Ogétu: norma ortografica pro sa limba sarda e propostas de sa CUEC e de sa Condaghes

Istmadu Assessore,

sa chistione de sa limba sarda est un'argumentu de importàntzia manna pro sas Domos nostras imprentadoras. S'intentu de custa lítera abberta est de dare unu contributu a su dibbàtutu e de crarire cali est sa positzione nostra. Semus dae tempus meda triballandhe apitzu de sa limba e s'opinione nostra naschet dae sos cuntatos chi dogni die tenimus cun sos autores, sos professores, sos dischentes e sos letores.

Sa prima cosa de narrer est chi, e custu est unu puntu frimmu, depimus arribbare a una norma única de riferimentu pro s'iscritura de sa limba nostra. A sa matessi manera semus cumbintos chi sa norma depet èssere democraticamente atzetada e pro arribbare a custu resultau bi cheret tempus meda, triballu e bona voluntade. Su ruolu de sas Domos imprentadoras de sa Sardigna est fundhamentale in custu processu e tocat de atzapare sa manera de dhas fagher intrare totas a intro de custu dibbàtutu. In tempus de "assemblea costituente" pro su pópulu sardu pensamus chi custu est unu de sos azudos mannos chi sa categoria nostra podet dare a s'isvilupu civile e democràticu de s'ísula nostra.

Semus cunvintos chi si depent fagher totus sos isfortzos possíbbiles pro arribbare a una tura. Amos sighidu cun atenzione sos triballos de sa Cumissione Regionale e su dibbàtutu chi ndh'est bessiu. S'opinione nostra est chi sa "Limba Sarda Unificada" gai coment'est in su libbriedhu publicau dae sa Regione no andhat bene. Totus sas espressiones de sa limba sarda andant bene, s'accentu depet ésser postu subra sa norma pro s'iscritura chentza fagher graduatorias o distintziones peruna; in ateras paraulas no bi depent essere fizes e fizastros.

Un'àtera cosa importante est sa programmatzione limbística pro arribbare a una norma in manera chi custa benzat connota e atzetada a bellu a bellu dae sa zente, su perígulu sinono est su rifiutu totale dae sa mazore parte de su pópulu sardu. Depimus puru connoscher cali est sa situatzione de sa limba in sa societade sarda; custu puru cheret promóviu pro poder fagher una programmatzione intelligente.

Sas Domos nostras sunt gai sighinde custa bia: su libbru de sa Cuec "Limba, lingua, language" est unu contributu pro sa chistione de sa limba e sa Condaghes est faghindhe un'àteru libbru pro collire s'opinione de sos iscritores chi scrient in limba.

Sas propostas nostras sunt custas:

- unu capítulu separau in sa leze noa pro s'editoria libbrària reservau a s'imprenta de operas in limba sarda, opuru una leze distinta, comente cumbenit de prus pro no che ruer in sas dificutades postas dae s'Unione Europea (semus cumbintos chi, comente

fagher pro àteras limbas minoritàrias, sos problemas podent èssere superados). Pro s'editoria in limba sarda semus a s'annu zero e serbit una leze comente fit sa betza L.R. 35/50 (abberta a sas tecnologias noas) pro fagher nascher una produtzione e unu mercu in custu setore.

- sa programmatzione noa pro sa L.R. 26/97 depet cunsiderare sa produtzione e sa còmpora de testos iscolàsticos in limba e pro sa limba e sa cultura sarda (pro sos maistros e pro sos dischentes) e sa tradutzione de testos de sa literadura universale in sardu. Sa leze 26/97 est indirizada a Istitutziones e Sòtzios chentza iscopu de badanzu ma pensamus chi sas Domos imprentadoras sardas podent intrare coment'e garantia pro sa produtzione ponindhe sa preferéncia o s'òbligu a una pessone o sòtziu chi cheret fagher tribbalos didàticos su de chircare s'apógiu de una Domo imprentadora. Una régula coment'e custa serbit a garantire de prus sa calidade e sa "visibbidade" de s'òpera. Un'àtera rejone est sa cuncurréncia: no si depent favorire bratzos operativos de Sòtzios chi imprentant e intrant su matessi in su mercu (gai sas régulas no sunt uguals pro totus!). Àteru puntu importante est chi, fintzas a candho no tenimus una norma atzetada democraticamente no bi depet àere vínculos de custa zenia postos a sas dimandhas presentadas pro finantziamentu ma solamente cussas de una bona "programmatzione limbística".
- Unu logu pro s'Editoria sarda in sa Cuferéncia annuale organizada dae s'Assessorau. Custa occasione depet serbire pro ascurtare sas esigéncias de sas iscolas e pro chistionare cun sos maistros de sos problemas issoro.

A menzus biere,

pro sa CUEC

pro sa Condaghes